

به نام خدا

نمونه‌هایی از مسائل عمده حسابرسی

الهام حمیدی

مجید رستگارپویانی

اردیبهشت ۱۴۰۲

نمونه‌هایی از مسائل عمده حسابرسی

فهرست

- ۲..... حسابرسی نخستین
- ۳..... دریافتنی‌های راکد و معوق
- ۴..... تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت
- ۵..... مخارج سرمایه‌ای
- ۶..... بدهی احتمالی مربوط به مالیات
- ۷..... بدهی‌های احتمالی مربوط به دعاوی حقوقی
- ۸..... دارایی مالیات انتقالی
- ۹..... تداوم فعالیت
- ۱۰..... دارایی‌های نامشهود- سرقفلی
- ۱۱..... اندازه‌گیری دارایی زیستی غیرمولد و درآمد ناشی از شناخت اولیه دارایی زیستی غیر مولد
- ۱۲..... معاملات و افشاهای مربوط به اشخاص وابسته
- ۱۳..... تسهیلات و هزینه‌های مالی
- ۱۴..... شناخت درآمد
- ۱۵..... شناخت درآمد حاصل از فروش موجودی‌های امانی نزد دیگران
- ۱۶..... موجودی‌ها
- ۱۷..... ارزشیابی موجودی‌ها
- ۱۸..... برآورد عمر مفید داراییهای ثابت مشهود
- ۱۹..... ذخیره برچیدن دارایی و بازسازی محل نصب
- ۲۰..... قابلیت بازیافت سرمایه‌گذاری در شرکت‌های وابسته (سرمایه گذاری به روش ارزش ویژه)
- ۲۱..... مزایای بازنشستگی
- ۲۲..... بکارگیری نرم‌افزارهای جدید برای سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری
- ۲۲..... محیط کنترلی مربوط به فرآیند گزارشگری مالی و سیستم‌های اطلاعاتی مربوط به آن

نحوه برخورد حسابرس	مسائل عمده حسابرسی
گزارش حسابرس و صورتهای مالی قبلی به منظور کسب اطلاعات در خصوص مانده‌های اول دوره مورد مطالعه قرار گرفت. مطابق با الزامات آیین رفتار حرفه‌ای مکاتبه با حسابرس قبلی صورت گرفت و دلیل تغییر حسابرس توسط صاحبکار، از نظر ایشان مورد سوال قرار گرفت. اثر گزارش تعدیل شده حسابرس قبلی نسبت به صورتهای مالی سال قبل بر صورتهای مالی دوره جاری مورد ارزیابی قرار گرفت. کنترل انتقال صحیح مانده‌های پایان دوره قبل به دوره جاری بررسی اینکه آیا مانده‌های اول دوره نتیجه به کارگیری رویه‌های صحیح حسابداری بوده است یا خیر. کاربرگهای حسابرسی حسابرس قبلی بررسی شد و در خصوص موضوعاتی که ممکن است بر حسابرسی دوره جاری تأثیر بگذارد، پرس‌وجو به عمل آمد. موضوعات کلیدی حسابداری و حسابرسی که از سالهای قبل وجود دارد، ارزیابی شد. محیط کنترلی واحد مورد رسیدگی مورد ارزیابی قرار گرفت و شناخت کافی نسبت به محیط کنترلی و همچنین کنترل‌های داخلی شرکت کسب گردید.. این موضوع که رویه‌های حسابداری مورد استفاده در تعیین مانده‌های اول دوره، به صورت یکنواخت در تهیه صورتهای مالی دوره جاری بکار گرفته شده است یا خیر مورد ارزیابی و بررسی قرار گرفت عدم تغییر در رویه‌های حسابداری طبق استانداردهای حسابداری بررسی شد و در صورت تغییر در رویه‌های حسابداری سال جاری با سال قبل افشای این تغییرات در صورتهای مالی بررسی و کنترل گردید.	این موسسه/سازمان برای نخستین بار حسابرسی واحد مورد رسیدگی را برای سال منتهی به ۲۹ اسفند ۱۴۰۱ انجام می‌دهد. حسابرسی نخستین شامل موارد و اقداماتی است که در مقایسه با اقداماتی که در حسابرسی‌های مکرر به اجرا درمی‌آید متفاوت می‌باشد. اقداماتی که در حسابرسی نخستین انجام می‌شود اما در حسابرسی‌های مکرر اجرا نمی‌گردد و یا روش‌های اجرای آنها متفاوت است از جمله شامل کسب شناخت اولیه از واحد مورد رسیدگی و کسب و کار آن، کسب شناخت از محیط کنترلی و سیستم‌های اطلاعاتی واحد مورد رسیدگی به منظور ارزیابی ریسک حسابرسی و ایجاد طرح و برنامه حسابرسی، کسب شواهد حسابرسی کافی و مناسب در خصوص مانده‌های اول دوره شامل انتخاب و بکارگیری رویه‌های حسابداری و ارتباط با حسابرسان قبلی می‌باشد. به دلیل اینکه در حسابرسی نخستین ریسک‌های حسابرسی در حوزه‌های مختلف در سطح بالا ارزیابی گردید، لذا این موضوع به عنوان یک مسئله عمده حسابرسی در نظر گرفته شد.

مسائل عمده حسابرسی	دریافتنی‌های راکد و معوق
نحوه برخورد حسابرس • قراردادهای منعقد شده با مشتریان برای بررسی شرایط و ضوابط توافق شده مطالعه گردید. • بررسی‌های لازم به منظور حصول اطمینان از فروش به مشتریان مطابق با شرایط قرارداد صورت گرفت. • آخرین اطلاعات مالی در دسترس مربوط به مشتریان، از جمله آخرین صورت‌های مالی آنها مورد بررسی قرار گرفت. • تأییدیه حسابهای دریافتنی برای مشتریان ارسال گردید که مستقیماً به نشانی حسابرس ارسال گردیده است. در مواردی که تأییدیه‌ها دریافت نشده است حتی‌الامکان از روش‌های رسیدگی جایگزین استفاده شد. • - مکاتبات صورت گرفته بین شرکت مورد رسیدگی و بدهکاران (مشتریان) مورد بررسی قرار گرفت. • گفتگو و مذاکره با سطح مناسبی از مدیریت واحد تجاری صورت گرفت تا اطلاعاتی به منظور ارزیابی دیدگاه مدیریت در خصوص قابلیت بازیافت مطالبات، زمان تسویه مطالبات و همچنین اقدامات انجام شده توسط مدیریت برای وصول مطالبات کسب شود. • فرآیند طی شده توسط مدیریت برای تعیین ذخیره کاهش ارزش مطالبات و میزان قضاوت اعمال شده توسط آنها مورد بحث و بررسی قرار گرفت. • صورتجلسات هیئت مدیره و در خصوص مطالبات معوق و تصمیمات اتخاذ شده در خصوص آنها مورد بررسی قرار گرفت. • - افشاهای صورت گرفته در صورتهای مالی در خصوص مطالبات معوق و ذخایر مربوطه طبق استانداردهای حسابداری بررسی گردید.	همانطور که در یادداشت ... صورتهای مالی افشا شده است، شرکت دارای مبلغ ... میلیون ریال مطالبات معوق می‌باشد که از بابت آن مبلغ ... میلیون ریال ذخیره کاهش ارزش در نظر گرفته شده است. مدیریت در تعیین قابلیت بازیافت مطالبات فوق، عوامل متعددی از جمله مدت تعویق مطالبات، وجود اختلاف حساب یا دعاوی حقوقی با مشتریان، الگوهای تسویه مطالبات توسط مشتریان، نوع وابستگی اشخاص و اعتبار آنها و هرگونه اطلاعات مربوط دیگر را در نظر می‌گیرد. مدیریت از این اطلاعات برای تعیین اینکه آیا ذخیره‌ای برای کاهش ارزش حسابهای دریافتنی ضروری است یا خیر استفاده می‌کند. به دلیل اهمیت مبالغ مزبور و با توجه به اینکه ارزشیابی مطالبات به میزان قابل توجهی به قضاوت مدیریت بستگی دارد که مبتنی بر عوامل ذهنی هستند، لذا این موضوع به عنوان مسئله عمده حسابداری در نظر گرفته شد.

نحوه برخورد حسابرس	مسائل عمده حسابرسی
کسب شناخت و ارزیابی فرایند اجرایی مربوط به تجدید ارزیابی دارایی ثابت مشهود که توسط شرکت به اجرا گذاشته شده است. تجربه، صلاحیت حرفه‌ای و استقلال افرادی که تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت مشهود را انجام داده‌اند بررسی گردید. از روش‌های گردآوری داده‌ها و اطلاعات اولیه و همچنین مفروضات بکار گرفته شده توسط ارزیابان مستقل شناخت کافی بدست آمد. گزارش تجدید ارزیابی ارزیاب‌های مستقل مورد بررسی حسابرس قرار گرفت. در بررسی صورت گرفته، مناسب بودن روش‌ها و مربوط و معتبر بودن اطلاعات اولیه مورد استفاده‌ی ارزیاب‌ها و همچنین معقول بودن مفروضات بکار گرفته شده توسط آنها مورد بررسی قرار گرفت. داده‌های اولیه مورد استفاده توسط ارزیاب‌های مستقل، با داده‌هایی که در دسترس عموم هستند مقایسه گردید. محاسبات انجام شده توسط ارزیابان مستقل با توجه به مفروضات اولیه مورد استفاده آنان، محاسبه مجدد شد تا از صحت محاسبات صورت گرفته اطمینان حاصل شود. روش حسابداری به کار گرفته شده در خصوص سود و زیان ناشی از تجدید ارزیابی دارایی به منظور کسب اطمینان نسبت به صحت ثبت آنها مطابق با استانداردهای حسابداری مورد بررسی قرار گرفت. تناوب تجدید ارزیابی به تفکیک هر طبقه از دارایی‌ها مورد بررسی قرار گرفت تا از رعایت دوره تناوب آنها طبق استانداردهای حسابداری یا سایر الزامات مربوطه (ازجمله پاسخ به پرسش‌های فنی شماره ۱۲۴ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۳ کمیته فنی سازمان حسابرسی) اطمینان حاصل گردد. ازیابی کامل بودن و کفایت افشای صورت گرفته در صورتهای مالی طبق استانداردهای حسابداری با توجه به تجدید ارزیابی انجام شده.	طبق استاندارد حسابداری ۱۱ با عنوان دارایی‌های ثابت مشهود، شرکت باید مدل بهای تمام شده یا مدل تجدید ارزیابی را به عنوان رویه حسابداری دارایی‌های ثابت مشهود به کار گیرد. در خصوص طبقه زمین در سرفصل دارایی‌های ثابت، واحد مورد رسیدگی تغییر رویه داده است و از روش تجدید ارزیابی به عنوان رویه حسابداری اندازه‌گیری پس از شناخت، استفاده می‌کند. در نتیجه این امر، تغییر قابل توجهی در مبلغ مندرج در سرفصل دارایی‌های ثابت ایجاد شده است. تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت مشهود به ارزش منصفانه، فرآیند پیچیده‌ای است که با استفاده از قضاوت‌ها و مفروضات متعددی محاسبه و برآورد می‌گردد. همچنین حسابداری مربوط به سود و زیان ناشی از تجدید ارزیابی که از تغییر مبلغ دفتری ناشی از تجدید ارزیابی ایجاد می‌گردد، نیازمند دقت بوده و افشاهای خاصی در این رابطه طبق استانداردهای حسابداری الزامی شده است. لذا با توجه به موارد فوق و ویژگی‌های فرآیند تجدید ارزیابی، الزامات حسابداری و افشا و همچنین اهمیت این دارایی‌ها، این موضوع به عنوان یکی از مسائل عمده حسابرسی تعیین شده است.

نحوه برخورد حسابرس	مسائل عمده حسابرسی
• کسب شناخت از فرایندهای اجرایی و کنترل های داخلی مربوط به مخارج سرمایه‌ای و آزمون اجرا و اثربخشی آنها. • قراردادهای منعقد شده در خصوص پروژه مطالعه گردید و مخارج منظور شده به حساب پروژه‌ی در جریان تکمیل را با مفاد قرارداد و مستندات پشتیبان آن مورد رسیدگی قرار دادیم. • رسیدگی‌های نمونه‌ای به منظور کسب اطمینان معقول نسبت به وجود مجوزهای لازم و کافی در خصوص مخارج سرمایه‌ای و صحت ثبت آن در دفاتر انجام گرفت؛ هزینه‌های مالی منظور شده به بهای تمام شده دارایی در جریان تکمیل از منظر واجد شرایط بودن و مطابقت با استانداردهای حسابداری مورد رسیدگی قرار گرفت. • هزینه مالی تخصیص یافته به دارایی‌ها با بکارگیری نرخ بهره مندرج در قرارداد تسهیلات، محاسبه مجدد شد تا از صحت محاسبات صورت گرفته اطمینان معقول حاصل شود. • پروژه‌های در جریان تکمیل که مخارج سرمایه‌ای قابل توجهی به آنها تخصیص داده شده است مورد بازدید قرار گرفت تا شناخت و درک مناسبی از ماهیت پروژه‌ها کسب شود. • منظور نمودن آثار ناشی از تسعیر بدهی‌های ارزی به حساب بهای تمام شده دارایی‌ها از منظر مطابقت با استانداردهای حسابداری مورد بررسی قرار گرفت. • در خصوص تاریخ آماده شدن دارایی‌ها برای استفاده، ارزیابی‌های لازم صورت گرفت تا اطمینان معقول حاصل شود که تخصیص مخارج به دارایی‌ها متوقف شده و شناسایی استهلاك آنها شروع شده است. • کفایت افشای صورت گرفته در خصوص مخارج سرمایه‌ای مطابق با استانداردهای حسابداری لازم‌الاجرا مورد بررسی قرار گرفت.	همانطور که در یادداشت ... صورتهای مالی افشا شده است، شرکت در طول سال هزینه‌های سرمایه‌ای قابل توجهی را برای افزایش ظرفیت تولید/راه‌اندازی خط تولید یا.... متحمل شده است. مخارج سرمایه‌ای متحمل شده در طول سال به عنوان یک مسئله عمده در نظر گرفته شد، زیرا مخارج سرمایه‌ای صورت گرفته در طی سال قابل توجه بوده، ضمن اینکه به حساب دارایی منظور کردن اینگونه مخارج مطابق با الزامات استانداردهای حسابداری زمینه‌های قضاوتی خاصی را شامل می‌شود، همچنین در خصوص برخی از مخارج صورت گرفته همواره این خطر وجود که معیارهای لازم برای سرمایه‌ای شدن را نداشته باشند

نحوه برخورد حسابرس	مسائل عمده حسابرسی
کسب شناخت از رویه‌های اجرایی و کنترل‌های داخلی شرکت در رابطه با ارزیابی‌ها و محاسبات صورت گرفته بابت ذخیره مالیات. بررسی جزئیات سوابق مالیاتی واحد مورد رسیدگی و مذاکره با مدیریت و مشاوران مالیاتی واحد تجاری در خصوص ارزیابی آنها از آخرین وضعیت شرکت در رابطه با مالیات‌های مطالبه شده و پرداخت نشده. اخذ تاییدیه از مشاوران یا وکلای مالیاتی شرکت در خصوص آخرین وضعیت پرونده مالیاتی شرکت از بابت مالیات‌های مطالبه شده و معوق. اخذ مستندات قانونی و مقرراتی که مدیریت بر اساس آنها اقدام به عدم شناسایی ذخیره مالیات، بابت مازاد مالیات مطالبه شده کرده است. مکاتبات صورت گرفته با سازمان امور مالیاتی مورد بررسی قرار گرفت. احکام و آراء صادره در خصوص موضوع مورد اختلاف شرکت با مقامات مالیاتی یا موضوعات مشابه مورد ارزیابی قرار گرفت. نتیجه‌گیری‌ها و قضاوت‌های مدیریت در مورد مسائل مالیاتی، مورد ارزیابی افراد متخصص حوزه مالیات در درون موسسه/سازمان قرار گرفت و همسو بودن نتایج حاصل از این ارزیابی‌ها با دیدگاه‌های مدیریت و مشاوران مالیاتی واحد مورد رسیدگی بررسی شد. کفایت افشای صورت گرفته در خصوص مالیات بر درآمد شرکت و بدهی‌های احتمالی بابت مالیات طبق الزامات استانداردهای حسابداری مورد ارزیابی قرار گرفت.	ذخیره مالیات بر درآمد شرکت در تاریخ صورت وضعیت مالی مبلغ ... میلیون ریال می‌باشد. همانطور که در یادداشت بدهی‌های احتمالی صورت‌های مالی افشا شده است، براساس برگ‌های قطعی و تشخیص مالیات صادره از طرف سازمان امور مالیاتی، مبلغ ... میلیون ریال مازاد بر ذخیره در نظر گرفته شده در دفاتر مالیات از شرکت مطالبه شده است، که این موضوع توسط مدیریت شرکت مورد اعتراض قرار گرفته و در حال حاضر در سطوح مختلف، توسط مقامات مالیاتی در حال رسیدگی می‌باشد. مدیریت واحد مورد رسیدگی براساس نظر مشاوران مالیاتی شرکت و تفسیر خود از قوانین و مقررات مالیاتی، معتقد است شرکت ملزم به پرداخت مازاد مالیات مطالبه شده از طرف سازمان امور مالیاتی نخواهد بود. لذا طبق قضاوت و برآورد مدیریت از بابت مازاد مالیات مطالبه شده، ذخیره لازم در حساب‌ها منظور نشده با توجه به مبالغ قابل توجه بدهی احتمالی بابت مالیات و همچنین وجود ابهامات ذاتی در خصوص نتیجه نهایی اینگونه موضوعات و وجود برآوردها و قضاوت‌های مهم انجام شده توسط مدیریت در این رابطه، این موضوع به عنوان مسئله عمده حسابرسی در نظر گرفته شده است.

نحوه برخورد حسابرس	مسائل عمده حسابرسی
• کسب شناخت از فرایندهای اجرایی و کنترل‌های داخلی در خصوص دعاوی حقوقی توسط حسابرس صورت گرفت. این شناخت از طریق برگزاری جلسات با مدیریت و مسئولین واحد حقوقی و همچنین بررسی صورتجلسه‌های هیئت مدیره و کمیته حسابرسی حاصل شده است • مکاتبات با وکلای حقوقی و مقامات قضایی بررسی شد و همچنین اسناد و مدارک مربوط به دعاوی حقوقی و آخرین احکام و آراء صادره در خصوص آنها، اخذ و مورد ارزیابی قرار گرفت. • تاییدیه لازم از وکیل‌های حقوقی واحد مورد رسیدگی اخذ و نظرات آنها در خصوص آخرین وضعیت پرونده‌های مربوط به دعاوی حقوقی نزد مقامات قضایی مورد بررسی قرار گرفته است. • کفایت افشاهای ارائه شده در رابطه با بدهی‌های احتمالی مطابق با استانداردهای حسابداری مورد ارزیابی قرار گرفته است.	همانطور که در یادداشت ۰۰۰ صورت‌های مالی افشا شده است در تاریخ صورت وضعیت مالی، دعاوی حقوقی علیه شرکت در مراجع قضایی مطرح شده است که تحت بررسی مقامات قضایی می‌باشد. در این رابطه ذخیره‌ای برای حالتی که رأی بر علیه شرکت صادر گردد در صورتهای مالی شناسایی نشده است، چرا که مدیریت براساس نظر وکلای حقوقی واحد تجاری اعتقاد دارد احتمالاً رأی دادگاه به نفع شرکت صادر خواهد شد. با توجه به اهمیت مبالغ مورد ادعا در دعاوی حقوقی مطرح شده و ابهامات ذاتی در رابطه با نتیجه نهایی اینگونه موضوعات، قضاوت و برآوردهای مدیریت در رابطه با چنین موارد احتمالی از پیچیدگی برخوردار بوده و بر صورتهای مالی تأثیرگذار است. لذا، این سازمان/موسسه موارد احتمالی را به عنوان یک مسئله عمده حسابرسی در نظر گرفته است.

مسائل عمده حسابرسی	نحوه برخورد حسابرس
طبق یادداشت توضیحی ... صورت‌های مالی، در تاریخ گزارشگری، مانده دارایی مالیات انتقالی واحد مورد رسیدگی در ارتباط با زیانهای مالیاتی تأیید شده ... میلیون ریال است. طبق استاندارد حسابداری ۳۵ "مالیات بر درآمد"، دارایی مالیات انتقالی باید تا میزانی شناسایی شود که در مقابل زیانهای مالیاتی استفاده نشده، وجود سود مشمول مالیات قابل استفاده محتمل باشد. مدیریت برای تعیین سودهای مشمول مالیات آتی، از مفروضات کلیدی خاصی مانند استفاده از ظرفیت تولید، درآمدها و هزینه‌های آتی، نرخ تورم، نرخ رشد و زمانبندی برگشت تفاوت مالیاتی استفاده کرده است. تجزیه و تحلیل شناخت و قابلیت بازیافت دارایی مالیات انتقالی به عنوان یک مسئله عمده حسابرسی در نظر گرفته می‌شود، زیرا مبالغ مربوط با اهمیت است و پیش‌بینی سودهای مشمول مالیات آتی مستلزم قضاوت‌های عمده مدیریت در خصوص عوامل اقتصادی است و از عدم اطمینان ذاتی برخوردار است.	کسب شناخت از رویه‌های اجرایی و همچنین کنترل‌های داخلی حاکم بر تعیین مبالغ دارایی‌های مالیات انتقالی توسط مدیریت واحد مورد رسیدگی. کسب شناخت از فرایند انجام پیش‌بینی‌ها در واحد مورد رسیدگی. کمک گرفتن از افراد متخصص درون موسسه/سازمان مسلط به قوانین مالیاتی به منظور ارزیابی پیش‌بینی مدیریت واحد مورد رسیدگی از درآمدهای مشمول مالیات آتی، ارزیابی شواهد مرتبط با قضاوت‌های مدیریت برای مبالغ دارایی‌های مالیات انتقالی شناسایی شده. بررسی و محاسبه مجدد محاسبات مرتبط با دارایی مالیات انتقالی از طریق بکارگیری نرخ مناسب مالیات به منظور حصول اطمینان از محاسبات انجام شده. بررسی برآوردهای مدیریت از سودهای مشمول مالیات آتی در دوره‌های گذشته و مقایسه آنها با مبالغ واقعی محقق شده و در نظر گرفتن نتایج این بررسی برای ارزیابی پیش‌بینی سودهای مشمول مالیات سال جاری. بررسی کفایت افشاهای صورت گرفته در صورتهای مالی توسط واحد مورد رسیدگی با توجه به استاندارد حسابداری مرتبط با موضوع.

نحوه برخورد حسابرِس	مسائل عمده حسابرسی
ارزیابی‌های صورت گرفته توسط مدیریت برای ارزیابی توانایی واحد مورد رسیدگی به ادامه فعالیت مورد بررسی حسابرِس قرار گرفت. برنامه‌های مدیریت برای اقدامات آتی (از جمله اخذ وام، توافق با مشتریان به منظور وصول مطالبات معوق، مذاکره با مقامات دولتی به منظور دریافت کمک بلاعوض و ...) که منجر به ارزیابی تداوم فعالیت شرکت توسط مدیریت شده است مورد بررسی قرار گرفت. امکان پذیر بودن برنامه‌های مدیریت و اثر آنها در بهبود وضعیت شرکت مورد ارزیابی حسابرِس قرار گرفت و شواهد کافی در خصوص آنها کسب شد. توافق‌های صورت گرفته مدیریت با اشخاص ثالث که در راستای اقدامات آتی منعقد شده است مورد بررسی قرار گرفت؛ وجود چنین توافقی‌هایی و همچنین قابلیت اجرای توافق‌های صورت گرفته از منظر قانونی مورد بررسی حسابرِس قرار گرفت. تاییدیه کتبی از مدیریت واحد مورد رسیدگی در خصوص برنامه اقدامات آتی اخذ گردید. کفایت افشای صورت گرفته در صورتهای مالی مورد بررسی قرار گرفت. به طوریکه افشای صورت گرفته توجه استفاده‌کنندگان از صورتهای مالی را به شرایطی که منجر به تردید در خصوص تداوم فعالیت واحد مورد رسیدگی شده است جلب نماید.	شرکت در تاریخ صورت وضعیت مالی دارای ... میلیون ریال زیان انباشته بوده که بیش از ۵۰ درصد سرمایه می‌باشد. همچنین در چند سال اخیر شرکت با زیان عملیاتی مواجه گردیده و وجه نقد ناشی از عملیات آن نیز منفی بوده است. وجود عوامل متعدد از جمله موارد فوق، نشان‌دهنده ابهامی بااهمیت است که منجر به ایجاد تردید عمده در خصوص وجود فرض تداوم فعالیت شرکت شده. لذا مدیریت به منظور ارائه صورتهای مالی بر مبنای تداوم فعالیت، اقدام به ارزیابی توان ادامه فعالیت واحد تجاری نموده است. مدیریت برای ارزیابی تداوم فعالیت، هرگونه اطلاعات در دسترس را در خصوص آینده قابل پیش‌بینی بررسی می‌کند که همگی آنها مستلزم قضاوت بوده و پیامدهای آتی آنها دارای ابهام ذاتی می‌باشند. از آنجاکه نتایج حاصل از ارزیابی‌های مدیریت در خصوص تداوم فعالیت بر انتخاب مبنای تهیه صورتهای مالی و چگونگی گزارشگری مالی تاثیر بااهمیت دارد؛ همچنین در ارزیابی‌های صورت گرفته از قضاوت‌های عمده‌ای استفاده شده است که نتایج آنها دارای ابهام ذاتی است، لذا حسابرِس این موضوع را به عنوان مسئله عمده حسابرسی در نظر گرفته است.

نحوه برخورد حسابرس	مسائل عمده حسابرسی
شناخت و ارزیابی کنترل‌های کلیدی مدیریت در خصوص فرآیند ارزیابی کاهش ارزش. توجه به پیش‌بینی جریان‌های نقدی آتی مدیریت و آزمون صحیح بودن محاسبات مربوط به ارزش اقتصادی. ارزیابی معقول بودن مفروضات کلیدی مورد استفاده مدیریت در محاسبات انجام‌شده، شامل نرخ رشد فروش، حاشیه سود ناخالص، حاشیه سود خالص، نرخ‌های رشد مورد استفاده برای برآورد جریان‌های نقدی آتی و نرخهای تنزیل. هنگام ارزیابی مفروضات کلیدی و به منظور شناخت و ارزیابی مبانی مفروضات مدیریت، این موارد با مدیریت مورد بحث و بررسی قرار گرفت و با پیش‌بینی به عمل آمده از رشد اقتصادی توسط منابع برون‌سازمانی، مقایسه شد. همچنین، موسسه از کارشناسان داخلی خود برای ارزیابی معقول بودن مفروضات کلیدی مورد استفاده مدیریت کمک گرفت. انجام تجزیه و تحلیل حساسیت نرخ تنزیل برای اطمینان از اینکه تغییرات نامطلوب نرخ تنزیل موجب نمی‌شود مبلغ دفتری سرقفی از مبلغ بازیافتی بیشتر شود.	دارایی‌های نامشهود - سرقفی طبق یادداشت ... صورتهای مالی، مبلغ دفتری سرقفی واحد مورد رسیدگی در پایان سال معادل ... میلیون ریال می‌باشد که دلیل ایجاد سرقفی، تحصیل سهام شرکت ب توسط واحد مورد رسیدگی بوده است. طبق استانداردهای حسابداری شرکت باید سرقفی را در مدت حداکثر ۲۰ سال مستهلک کند و حداقل بطور سالانه آزمون کاهش ارزش سرقفی را انجام دهد. مدیریت برای انجام آزمون کاهش ارزش، سرقفی را به واحدهای مولد وجه نقد مناسب تخصیص داده است. در تعیین مبلغ بازیافتی واحد مولد وجه نقد، ارزش اقتصادی که مبتنی بر جریانهای نقدی آتی تنزیل‌شده است، مورد استفاده قرار می‌گیرد. مدیریت به این نتیجه رسیده که سرقفی تا پایان سال ... کاهش ارزش نداشته است. این موضوع به عنوان مسئله عمده حسابرسی در نظر گرفته شد، زیرا ارزیابی‌های انجام‌شده توسط مدیریت مستلزم انجام برآوردها و قضاوت‌های عمده در خصوص نرخ رشد فروش، حاشیه سود ناخالص، حاشیه سود خالص و نرخ‌های رشد مورد استفاده برای برآورد جریان‌های نقدی آتی و نرخ‌های تنزیل اعمال‌شده است. این برآوردها و قضاوتها ممکن است تحت تأثیر تغییرات غیرمنتظره در بازارهای آتی یا شرایط اقتصادی یا نرخ‌های تنزیل اعمال‌شده قرار گیرد.

مسائل عمده حسابرسی	نحوه برخورد حسابرس
در تاریخ صورت وضعیت مالی، مانده دارایی‌های زیستی غیرمولد ۴۰ درصد از جمع دارایی و درآمد مربوط به آن ۸۰ درصد درآمد سال مالی شرکت را تشکیل داده است. طبق استاندارد حسابداری ۲۶ با عنوان فعالیت‌های کشاورزی، دارایی‌های زیستی غیرمولد باید به ارزش منصفانه پس از کسر مخارج برآوردی زمان فروش اندازه‌گیری شود. استاندارد مذکور به واحدهای تجاری اجازه می‌دهد در حالتیکه بازار فعالی وجود نداشته باشد با استفاده از معیارهای خاصی ارزش منصفانه دارایی‌های زیستی غیرمولد را تعیین کنند. در واحد مورد رسیدگی ارزش منصفانه گله‌های گوشتی به دلیل عدم دسترسی به بازار فعال، بر حسب معیار برآوردی کیلوگرم-گوشت اندازه‌گیری و درآمد مربوط به آن شناسایی شده است. به دلیل اهمیت ارزش دفتری دارایی‌های زیستی غیرمولد و درآمد آن در سطح صورتهای مالی و استفاده مدیریت از سطح بالایی از برآورد و قضاوت، این موضوع به عنوان یک مسئله عمده حسابرسی در نظر گرفته شده است.	در خصوص دلایل ضرورت استفاده از معیار برآوردی کیلوگرم-گوشت برای اندازه‌گیری ارزش منصفانه گله‌های گوشتی از مدیریت پرس و جو به عمل آمد. از چگونگی انجام برآوردهای صورت گرفته توسط مدیریت و همچنین مفروضات و داده‌ها مبنای اینگونه برآوردها شناخت کافی کسب شد. مناسب بودن روش‌های اندازه‌گیری و معقول بودن مفروضات مورد استفاده توسط مدیریت مورد ارزیابی قرار گرفت. رویدادهایی که می‌توانست شواهد جدیدی در خصوص برآوردهای صورت گرفته توسط مدیریت ارائه دهد تا تاریخ گزارش حسابرسی مورد توجه قرار گرفت. افشاهای صورت گرفته در صورتهای مالی درخصوص برآوردهای انجام شده توسط مدیریت مورد بررسی قرار گرفت و رعایت الزامات استانداردهای حسابداری در این خصوص ارزیابی گردید.

نحوه برخورد حسابرس	مسائل عمده حسابرسی
رویه و فرایندهای مورد استفاده مدیریت به منظور شناسایی و ثبت معاملات اشخاص مرتبط مورد ارزیابی قرار گرفت. سندرسی لازم در خصوص مبالغ شناسایی و افشا شده مربوط به معاملات با اشخاص وابسته صورت گرفت و واریس‌های لازم در خصوص مدارک و مستندات پشتیبان اینگونه معاملات از قبیل سفارش خرید، فاکتور خرید، مستندات دریافت کالا و رسید انبار صورت گرفت تا از وقوع و صحت افشای معاملات اطمینان معقول کسب گردد. به منظور حصول اطمینان از وقوع، صحت و کامل بودن افشای معاملات با اشخاص وابسته، تأییدیه کل تراکنش‌ها و مانده بدهی منعکس شده در صورت‌های مالی از اشخاص وابسته دریافت گردید. روش‌های تحلیلی لازم به منظور شناسایی هرگونه معامله صورت گرفته و افشا نشده با اشخاص وابسته به کار گرفته شد. کامل بودن و کفایت افشای صورت گرفته در خصوص معاملات با اشخاص وابسته مطابق با الزامات استانداردهای حسابداری و الزامات قانونی مورد ارزیابی قرار گرفت.	همانطور که در یادداشت توضیحی ... صورتهای مالی ذکر شده است، شرکت مورد رسیدگی مواد اولیه را به مبلغ ... میلیون ریال از اشخاص وابسته خریداری کرده است. که معادل ...٪ از کل خرید در طول سال می‌باشد. با توجه به بااهمیت بودن معاملات صورت گرفته با اشخاص وابسته در مقایسه با کل عملیات شرکت، صحت اندازه‌گیری و کامل بودن افشای اینگونه معاملات و مانده‌های پایان سال اشخاص وابسته طرف معامله، یکی از موارد کلیدی حسابرسی در نظر گرفته شده است.

تسهیلات و هزینه‌های مالی	
مسائل عمده حسابرسی	نحوه برخورد حسابرسان
• به شرح یادداشت ؟؟؟؟ صورتهای مالی، شرکت مورد رسیدگی تسهیلات متعددی از بانک‌ها و... با شرایط و مدت بازپرداخت مختلف اخذ نموده است. • از آنجا که این موضوع بر نسبت‌های مالی و همچنین نقدینگی و توان آتی بازپرداخت بدهی‌ها توسط شرکت تاثیر قابل ملاحظه دارد لذا به عنوان مسئله عمده حسابرسی در نظر گرفته شده است.	• کسب شناخت از فرایندهای اجرایی و کنترل‌های داخلی مربوط به اخذ و بازپرداخت تسهیلات و اجرای آزمون اجرا و اثربخشی کنترل‌ها را مربوطه • آزمون‌های لازم در خصوص شناسایی هزینه‌های مالی از جمله طبقه‌بندی آنها بر اساس هزینه‌های جاری یا سرمایه‌ای انجام شد. • محاسبه مجدد هزینه‌های مالی شناسایی شده با توجه به مفاد قرارداد تسهیلات • تأییدیه‌های لازم در خصوص تسهیلات دریافتی از بانک‌ها مستقیماً از بانک‌های مزبور اخذ شد، • هزینه‌های مالی منظور شده به بهای تمام شده دارایی‌ها به منظور انطباق اینگونه تخصیص‌ها با استانداردهای حسابداری مربوطه مورد رسیدگی قرار گرفت. • در خصوص تسهیلات مالی ارزی، زیان تسعیر ارز تخصیص یافته به بهای تمام شده دارایی‌ها به منظور انطباق اینگونه تخصیص‌ها با استانداردهای حسابداری مربوطه مورد رسیدگی قرار گرفت. • صحیح بودن طبقه‌بندی تسهیلات مالی جاری و غیرجاری با توجه به تاریخ سررسید اقساط مورد بررسی قرار گرفت. • کفایت افشای مربوط به تسهیلات دریافتی، با توجه به الزامات استانداردهای حسابداری مورد بررسی قرار گرفت.

شناخت درآمد

مسئله عمده حسابرسی	نحوه برخورد حسابررس
طبق افشای صورت‌گرفته در یادداشتهای ... و ... و ... صورتهای مالی در ارتباط با درآمد، کل درآمد تلفیقی در سال مالی ۱۴۰۱ بالغ بر ... میلیون ریال (۱۴۰۰: ... میلیون ریال) بوده است. طبق استاندارد حسابداری ۳ با عنوان "درآمد عملیاتی"، گروه زمانی درآمد را شناسایی می‌کند که بخش عمده‌ای از مخاطرات و مزایای مالکیت منتقل شود. درآمد شاخص کلیدی عملکرد است و بنابراین توجه ویژه ذینفعان درون سازمانی و برون سازمانی را به همراه دارد. در نتیجه، گروه ممکن است برای دستیابی به نتایج پیش‌بینی شده تحت فشار قرار گیرد که این امر می‌تواند منجر به افزایش ریسک حسابرسی در ارتباط با انقطاع زمانی فروش و ثبت نشدن درآمدها در دوره حسابداری مناسب شود. با توجه به اینکه تعدادی از معاملات نزدیک به پایان سال واقع شده است و زمانبندی شناخت درآمد این معاملات، بر صورت‌های مالی تلفیقی تأثیرگذار است، این مورد به عنوان مسئله کلیدی حسابرسی در نظر گرفته شده است.	- روشهای رسیدگی، شامل پرس و جو از مدیریت در مورد قراردادهای جدید و مهم و تغییرات در قراردادهای موجود بوده است. این روشها، همچنین شامل مطالعه قراردادهای جدید و مهم برای درک مفاد و شرایط آنها و تأثیر بالقوه آنها بر شناخت درآمد بوده است. - کسب شناخت از فرایندهای اجرایی و کنترل‌های داخلی مربوط به شناسایی درآمد از طریق روش‌هایی از قبلی اجرای مجدد، پرس و جو و ... صورت گرفت. - رسیدگی نمونه‌ای به فروش‌های تحقق یافته و شناسایی شده شرکت طی سال مورد رسیدگی صورت گرفت و درآمدهای شناسایی شده با مدارک و اسناد پشتیبان، مانند سفارش‌های فروش، اسناد حمل و فاکتورهای فروش تطبیق داده شد. - به منظور کسب اطمینان در خصوص اینکه معاملات پایان سال مالی و ابتدای سال مالی بعد در دوره حسابداری مناسب منعکس شده‌اند، آزمون‌های مربوط به انقطاع زمانی فروش به اجرا گذاشته شد و درآمدهای شناسایی شده نزدیک به تاریخ گزارشگری با مفاد و شرایط قراردادهای مربوطه تطبیق داده شد. - افشاهای صورت گرفته در ارتباط با رویه‌های شناخت درآمد و انطباق آنها طبق استانداردهای حسابداری و همچنین همسو بودن رویه‌های افشا شده با رویه‌های اجرا شده توسط واحد مورد رسیدگی ارزیابی و رسیدگی شد.

شناخت درآمد حاصل از فروش موجودی‌های امانی نزد دیگران

مسئله عمده حسابرسی	نحوه برخورد حسابرس
به شرح یادداشت توضیحی ... صورت‌های مالی، میزان کالای امانی تحویل داده شده به شرکت‌های پخش برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۴۰۱ معادل میلیارد ریال بوده که واحد مورد رسیدگی در زمان فروش قطعی این کالاها توسط شرکت پخش، اقدام به صدور فاکتور فروش و شناسایی درآمد و بهای تمام شده آن می‌نماید. میزان درآمد شناسایی شده از محل فروش کالاهای امانی، به شرح یادداشت توضیحی ... صورت‌های مالی برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۴۰۱ بالغ بر میلیارد ریال می‌باشد که معادل ... درصد از کل درآمد سال مالی شرکت می‌باشد، همچنین مانده ناخالص کالای امانی نزد دیگران (شرکت پخش) در پایان سال معادل میلیارد ریال و درصد از کل دارایی‌های شرکت می‌باشد. از آنجاییکه گردش موجودی‌های امانی نزد دیگران (شرکت پخش) و درآمد شناسایی شده از این بابت در طی سال مبلغ قابل توجهی بوده است، اعمال و حفظ کنترل‌های داخلی دقیق در این خصوص توسط مدیریت از ضرورت قابل توجهی برخوردار می‌باشد. همچنین ریسک حسابرسی در رابطه با تحقق و کامل بودن اینگونه درآمدها توسط حسابرس بالا ارزیابی گردید، از این رو درآمدها شناسایی شده از محل کالاهای امانی نزد دیگران به عنوان یک مسئله عمده حسابرسی تلقی گردید...	- کنترل‌های داخلی مرتبط با موجودی کالا و فروش امانی مورد ارزیابی قرار گرفته و پس از کسب شناخت کافی در خصوص کنترل‌های مزبور روش‌های حسابرسی مناسب و متناسب با شرایط حاکم بر شرکت طراحی و اعمال گردید. - مناسب بودن رویه حسابداری اعمال شده توسط شرکت و انطباق آن رویه‌ها با استانداردهای حسابداری لازم‌الاجرا از جمله کفایت الزامات افشای مرتبط، مورد ارزیابی قرار گرفت. - تاییدیه‌های لازم در خصوص گردش و مانده پایان سال موجودی کالای امانی نزد دیگران (شرکت پخش) اخذ و با گردش و مانده دفاتر شرکت مطابقت داده شد. - رسیدگی نمونه‌ای به فروش‌های تحقق یافته و شناسایی شده شرکت طی سال به ویژه درآمدهای مربوط به اوایل و اواخر سال مورد رسیدگی قرار گرفت و با مدارک و اسناد پشتیبان، مانند گزارش‌های اخذ شده از شرکت پخش و قراردادهای مربوطه مطابقت داده شد.

	موجودی‌ها
نحوه برخورد حسابرس	مسائل عمده حسابرسی
• دستورالعمل انبارگردانی (شمارش موجودی) واحد مورد رسیدگی مورد ارزیابی قرار گرفت • نظارت بر فرایند انبارگردانی صورت پذیرفت و انجام عملیات شمارش موجودی‌ها طبق دستورالعمل انبارگردانی مورد بررسی قرار گرفت. • موجودی‌های فیزیکی به صورت نمونه‌ای شمارش گردید و با برگه‌های شمارش انجام‌شده توسط شرکت مقایسه گردید. • خریدهای انجام شده و هزینه‌های مستقیم قابل انتساب به موجودی‌ها به صورت نمونه‌ای رسیدگی گردید و مدارک و مستندات پشتیبان مربوط به آنها واریسی گردید. • بهای تمام شده موجودی‌ها با خالص ارزش فروش آنها به صورت نمونه‌ای مقایسه گردید تا نسبت به صحت ارزشیابی موجودی مواد و کالا اطمینان معقول کسب گردد. • بررسی‌های تحلیلی لازم در خصوص منطقی بودن افزایش تولید محصولات و فروش صورت گرفته با میزان موجودی پایان سال صورت گرفت. • کفایت افشای صورت گرفته در صورتهای مالی مطابق با استانداردهای حسابداری مورد ارزیابی قرار گرفت.	موجودی شرکت مورد رسیدگی به شرح یادداشت ... صورتهای مالی، به‌طور قابل توجهی از مبلغ ... میلیون ریال در ۲۹ اسفند ۱۴۰۰ به مبلغ ... میلیون ریال در ۲۹ اسفند ۱۴۰۱ افزایش یافته است. در سال مالی مورد رسیدگی، افزایش سطح موجودی‌های شرکت به دلیل افزایش تولید و عرضه محصول جدید محقق شده است. این موضوع به دلیل اینکه موجودی‌ها بیش از ۵۵ درصد کل دارایی‌های شرکت را در تاریخ ۲۹ اسفند ۱۴۰۱ تشکیل می‌دهند، به عنوان یک مسئله عمده حسابرسی در نظر گرفته شده است.

نحوه برخورد حسابرِس	مسائل عمده حسابرسی
شناخت کنترل‌های داخلی حاکم بر ارزشیابی موجودی‌ها و ارزیابی طراحی، اجرا و اثربخشی عملیاتی آنها. ارزیابی رویه‌های حسابداری گروه برای ارزشیابی موجودی‌ها و انطباق این رویه‌ها با استانداردهای حسابداری لازم‌الاجرا. کسب شناخت و بررسی نحوه تعیین خالص ارزش فروش توسط مدیریت و برآوردهای استفاده‌شده از جمله قیمت‌های فروش آتی، هزینه‌های آتی تکمیل کالای در جریان ساخت و هزینه‌های لازم برای فروش و مبنای این برآوردها. مشاهده عینی شمارش موجودی‌ها و تطبیق نتایج حاصل از شمارش با مانده موجودی‌ها طبق دفاتر به منظور ارزیابی کامل بودن آنها. ارزیابی معقول بودن مفروضات مدیریت برای مبنای تخصیص هزینه‌ها و سربار. روشهای تحلیلی عمده و سایر روش‌ها از جمله محاسبه مجدد ارزش تعیین شده برای موجودی‌ها بر اساس رویه‌های حسابداری و بهایابی به کارگیری شده در شرکت. ارزیابی افشاهای انجام‌شده در رابطه رویه‌های حسابداری مربوط به مبالغ مندرج در صورتهای مالی بابت موجودی‌ها و ارائه مبلغ هریک از انواع موجودی‌ها در صورت متفاوت بودن رویه‌های حسابداری برای انواع مختلف موجودی‌ها.	طبق افشای انجام شده در یادداشت ... صورتهای مالی تلفیقی شرکت مورد رسیدگی، مانده موجودی‌ها ۳۵ درصد کل دارایی‌های گروه را تشکیل می‌دهد. این موجودی‌ها به اقل بهای تمام‌شده و خالص ارزش فروش ارزشیابی می‌شوند. بهای تمام‌شده کالای در جریان ساخت و کالاهای تکمیل شده برحسب میانگین بهای ساخت شامل سهم متناسبی از سربار تعیین می‌شود. مبنای تسهیم سربار و همچنین ارزیابی خالص ارزش فروش موجودی‌ها مبتنی بر قضاوت مدیریت است. این موضوع همراه با مانده موجودی‌ها که بخش قابل توجهی از کل دارایی‌ها را تشکیل داده است، منجر به تلقی موضوع ارزشیابی موجودی‌ها به عنوان مسئله کلیدی حسابرسی شده است.

نحوه برخورد حسابرس	مسائل عمده حسابرسی
ارزیابی انجام شده در ارتباط با عمر مفید و ارزش‌های باقیمانده از واحد مورد رسیدگی دریافت شد و نسبت به این موضوع که ارزیابی صورت گرفته مربوط به سال مورد رسیدگی است، اطمینان حاصل شد. تغییرات ایجاد شده در عمر مفید، از طریق بازرسی دارایی‌ها و مذاکره با پرسنل عملیاتی برای تعیین اینکه تعدیل ایجاد شده مناسب بوده است یا خیر، پیگیری شد ثبت دارایی‌های ثابت مورد بررسی قرار گرفت و با پرسنل عملیاتی مذاکره به عمل آمد و مشخص شد هیچ دارایی ثابتی با ارزش باقیمانده صفر مورد استفاده واحد مورد رسیدگی نیست. در ارتباط با اینکه کاهش ارزش دارایی‌های ثابت مشهود الزامی است یا خیر، شاخصهایی که واحد مورد رسیدگی به عنوان نشانه‌های کاهش ارزش در نظر گرفته است، مانند کاهش ظرفیت، پیش‌بینی، تقاضای بازار برای محصولات و وضعیت ماشین‌آلات مورد بررسی قرار گرفت. افزون بر این، موارد زیر نیز انجام شد: - ماشین‌آلات برای تشخیص هرگونه خسارت یا از رده خارج شدن، مورد بازرسی و مشاهده عینی قرار گرفتند. - با مهندسان و سایر تکنسین‌ها برای تشخیص هرگونه کاهش ارزش احتمالی مذاکره صورت گرفت. و - تجزیه و تحلیل تولید برای ماشین‌آلات مختلف انجام شد و با ظرفیت استاندارد مقایسه گردید تا به تشخیص نشانه‌های احتمالی کاهش ارزش کمک کند. - بر اساس آزمونهای انجام شده به نظر می‌رسد مبلغ دفتری داراییهای ثابت مشهود به درستی در صورتهای مالی منعکس شده است.	داراییهای ثابت مشهود ۶۶٪ (سال قبل: ۶۸٪) از کل دارایی‌های غیرجاری و ۴۲٪ (سال قبل: ۴۱٪) از کل دارایی‌های واحد مورد رسیدگی را در تاریخ گزارشگری تشکیل می‌دهد. در رابطه با اندازه‌گیری پس از شناخت اولیه این دارایی‌ها، در خصوص موارد زیر قضاوت‌های بااهمیتی اعمالی می‌شود: ✓ عمر مفید و ارزش باقیمانده؛ و ✓ ارزیابی اینکه نشانه‌هایی از کاهش ارزش دارایی وجود دارد یا خیر؛ با توجه به مبلغ دفتری داراییهای ثابت مشهود در تاریخ گزارشگری و قضاوتهای انجام شده برای برآورد عمر مفید داراییهای ثابت مشهود، این موضوع به عنوان یک مسئله کلیدی حسابرسی شناسایی شده است.

نحوه برخورد حسابرِس	مسائل عمده حسابرسی
• برآورد مدیریت از ذخیره برچیدن دارایی و بازسازی محل نصب مورد ارزیابی قرار گرفت. • طراحی و اجرای کنترل‌های حاکم بر فرایند برآورد ذخیره برچیدن دارایی و بازسازی محل نصب مورد ارزیابی قرار گرفت. • برآورد فعلی این هزینه‌ها با هزینه‌های واقعی برچیدن دارایی و بازسازی محل نصب که در دوره‌های گذشته تحمل شده است، مقایسه شد. اگر هیچ داده‌ای از دوره‌های گذشته در این خصوص در دسترس نباشد، برآورد انجام‌شده از هزینه با برآورد اشخاص ثالث یا برآوردهای مهندسان گروه تطبیق داده شد. • شواهد پشتیبان برای پی بردن به تجدیدنظر بااهمیت در برآورد هزینه طی سال مورد رسیدگی، واریسی شد. • این موضوع که تاریخ برچیدن دارایی با تاریخ برنامه‌های تجاری گروه مطابقت دارد یا خیر، بررسی شد. • از متخصصان در حوزه ارزشیابی در تجزیه و تحلیل نرخ تنزیل و نرخ تورم کمک گرفته شد. • صحت محاسبات ریاضی ذخیره برآوردشده مورد آزمون قرار گرفت. • کفایت افشا در صورتهای مالی مطابق با الزامات استانداردهای حسابداری مورد بررسی قرار گرفت.	طبق یادداشت‌های توضیحی ... و ... گروه در خصوص ذخیره برچیدن دارایی و بازسازی محل نصب، مبلغ ذخیره در ۲۹ اسفند ۱۴۰۱ بالغ بر ... میلیون ریال بوده است. فعالیت اصلی گروه به گونه‌ای است که این ذخایر به‌طور منظم ایجاد می‌شوند. ریسک اصلی که حسابرِس در رابطه با اینگونه ذخایر با آن مواجه است مرتبط به برآورد هزینه‌های آتی، نرخ‌های تنزیل و نرخ‌های تورم برای پیش‌بینی این ذخایر توسط مدیریت است که مبتنی بر مفروضات ذهنی می‌باشند. با توجه به قضاوتها و مفروضات به کار گرفته شده به منظور اندازه‌گیری و شناسایی ذخیره برچیدن دارایی و بازسازی محل نصب، این موضوع به عنوان یک مسئله کلیدی حسابرسی در نظر گرفته شده است.

مسائل عمده حسابرسی	نحوه برخورد حسابرس
طبق افشای صورت‌گرفته در یادداشتهای ... و ... و صورت‌های مالی در ارتباط با سرمایه‌گذاری در شرکت‌های وابسته و آزمون کاهش ارزش، مبلغ دفتری سرمایه‌گذاری در شرکت‌های وابسته در ۲۹ اسفند ۱۴۰۱، معادل ... میلیون ریال بوده است. ارزیابی قابلیت بازیافت مبلغ دفتری سرمایه‌گذاری در شرکت‌های وابسته مستلزم قضاوت در خصوص این موضوع است که آیا نشانه‌ای مبنی بر کاهش ارزش سرمایه‌گذاری یا نشانه‌ای مبنی بر برگشت زیان کاهش ارزش دوره‌های قبل وجود دارد یا خیر. همچنین اندازه‌گیری زیان کاهش ارزش و برگشت زیان کاهش ارزش مستلزم قضاوت می‌باشد. برای سرمایه‌گذاری به روش ارزش ویژه در شرکت وابسته خارجی ب، نشانه‌هایی مبنی بر برگشت بخشی از کاهش ارزش به مبلغ ... میلیون ریال که در سال قبل شناسایی شده است، وجود دارد. آزمون مبلغ بازیافتی انجام‌شده توسط مدیریت منجر به برگشت کاهش ارزش قبلی به مبلغ ... میلیون ریال شده است. ریسک اصلی مرتبط با این سرمایه‌گذاری‌ها که حسابرس با آنها مواجه بوده، مربوط به قضاوتها و برآوردهای مدیریت در خصوص سودهای آتی، حجم تولید، جریان‌های نقدی و نرخ تنزیل است که برای پیش‌بینی قابلیت بازیافت سرمایه‌گذاری‌ها مورد استفاده قرار گرفته است. از اینرو این موضوع به عنوان یک مسئله عمده حسابرسی در نظر گرفته شده است..	ارزیابی مدیریت از قابلیت بازیافت مبلغ دفتری سرمایه‌گذاری‌های مزبور مورد بررسی قرار گرفت. در مواردی که به تشخیص مدیریت آزمون مبلغ بازیافتی مورد نیاز بود، معقول بودن مفروضات استفاده شده توسط مدیریت مورد بررسی قرار گرفت. ارزیابی طراحی و اجرای کنترل‌ها در فرایند تعیین مبلغ دفتری این سرمایه‌گذاری‌ها؛ بررسی ارزیابی مدیریت از وجود نشانه‌های کاهش ارزش یا نشانه‌هایی که ممکن است منجر به برگشت کاهش‌های شناسایی شده در دوره‌های قبل شود. ارزیابی نحوه تعیین واحدهای مولد وجه نقد؛ تطبیق مفروضات مورد استفاده در مدل جریانهای نقدی آتی با بودجه‌های مصوب و طرح‌های تجاری؛ بررسی صحت محاسبات ریاضی مدل جریان‌های نقدی از طریق محاسبه مجدد. مقایسه پیش‌بینی جریان نقدی با داده‌های بازار خارجی و سایر منابع خارجی موجود؛ استفاده از متخصصان داخل موسسه/سازمان در حوزه ارزشیابی برای تجزیه و تحلیل نرخ‌های تنزیل، تسعیر ارز و ارزیابی مدل‌های تعیین ارزش. بررسی تحلیل حساسیت به عمل آمده توسط مدیریت در ارتباط با مفروضات کلیدی و انجام تجزیه و تحلیل حساسیت بیشتر به منظور ارزیابی تأثیر تغییرات احتمالی مفروضات بر قابلیت بازیافت سرمایه‌گذاری، و ارزیابی کفایت افشاهای صورت گرفته در صورت‌های مالی مطابق با استانداردهای حسابداری

نحوه برخورد حسابرس	مسئله عمده حسابرسی
• صلاحیت حرفه‌ای و بیطرفی کارشناس استخدام شده توسط شرکت، برای ارزیابی تعهدات مزایای بازنشستگی مورد بررسی قرار گرفت. • معقول بودن مفروضات به کارگرفته شده توسط کارشناس مورد بررسی و ارزیابی قرار گرفت • مناسب بودن روش‌ها و همچنین مربوط و معتبر بودن اطلاعات اولیه مورد استفاده‌ی کارشناس در تعیین تعهدات مزایای بازنشستگی مبتنی بر آکچوری، توسط حسابرس مورد ارزیابی قرار گرفت. • انعکاس صحیح برآوردهای صورت گرفته توسط کارشناس در صورتهای مالی مورد بررسی قرار گرفت. • کفایت افشاهای صورت گرفته در صورتهای مالی طبق استانداردهای حسابداری مورد بررسی حسابرس قرار گرفت.	همانطور که در یادداشت ... صورتهای مالی افشا شده است، شرکت مورد رسیدگی دارای یک طرح بازنشستگی برای کارکنان دائمی خود می‌باشد. ذخیره ناشی از تعهدات شرکت از این بابت بالغ بر ... میلیون ریال بوده که در مقایسه با کلیت صورتهای مالی با اهمیت می‌باشد. • در تعیین تعهدات واحد تجاری در خصوص مزایای بازنشستگی کارکنان، شرکت مورد رسیدگی یک کارشناس را برای انجام ارزیابی اکچوئری دارایی‌ها و ارزش فعلی تعهدات آتی طرح بازنشستگی استخدام کرده است. روش‌های آکچوری شامل استفاده از مفروضاتی از جمله نرخ تنزیل، نرخ‌های افزایش مورد انتظار در حقوق‌های آتی کارکنان، هزینه‌های پزشکی در آینده و نرخ مرگ و میر است. تغییر در هر یک از این مفروضات که ذاتا پیچیده بوده و مستلزم قضاوت‌های زیادی هستند می‌تواند تأثیر با اهمیتی بر محاسبه و شناسایی تعهدات مزایای بازنشستگی واحد تجاری و شناسایی بدهی از این بابت داشته باشد. به همین دلیل، این موضوع به عنوان یک مسئله عمده حسابرسی در نظر گرفته شده است.

بکارگیری نرم‌افزارهای جدید برای سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری	
مسائل عمده حسابرسی	نحوه برخورد حسابرس
همانطور که در یادداشت ... صورت‌های مالی افشا شده است، واحد تجاری نرم‌افزارهای مربوط به حسابداری، انبار و... را با نرم‌افزارهای جدید جایگزین نموده که از ابتدای سال مورد رسیدگی مورد استفاده قرار گرفته است. از آنجا که تغییر پایگاه داده‌های اطلاعاتی، انتقال داده‌ها از سیستم قدیمی به سیستم جدید و تغییر ساختار کنترل‌های داخلی طراحی شده در بستر نرم‌افزارهای جدید می‌توانند محیط کنترلی مربوط به فرآیند گزارشگری مالی را تحت تاثیر قرار داده و ریسک‌های ذاتی و کنترلی مربوط به فرآیند گزارشگری مالی را افزایش دهد. لذا این موضوع به عنوان یکی از مسائل عمده حسابرسی در نظر گرفته شده است.	- از سیستم‌های اطلاعاتی و نرم‌افزارهای جدید شناخت کافی به دست آمد. - کنترل‌های داخلی طراحی شده در بستر نرم‌افزار مورد بررسی قرار گرفت. - ارزیابی اجرا و اثربخشی کنترل‌های داخلی طراحی شده در بستر نرم‌افزار همراه با با آزمون کنترل‌های عمومی فناوری اطلاعات در خصوص چگونگی امکان دسترسی افراد به قسمتهای مختلف نرم‌افزار صورت گرفت. - شناخت و ارزیابی کافی از روش مورد استفاده برای انتقال داده‌ها از سیستم قدیمی به سیستم جدید کسب گردید. - اقدامات لازم در خصوص حصول اطمینان از مطابقت مانده‌های پایانی سیستم قبلی با مانده افتتاحیه سیستم جدید انجام شد.

محیط کنترلی مربوط به فرآیند گزارشگری مالی و سیستم‌های اطلاعاتی مربوط به آن	
مسئله عمده حسابرسی	نحوه برخورد حسابرس
محیط کنترلی مرتبط با فناوری اطلاعات و همچنین سیستم‌های اطلاعاتی مبتنی بر فناوری اطلاعات (IT) بر فرآیند گزارشگری مالی تاثیرگذار است. از آنجا که کنترل‌های مربوط به فناوری اطلاعات در ایجاد و حفظ محیط کنترلی تاثیر قابل توجهی دارد، لذا در صورت قابل اتکا بودن اینگونه کنترل‌ها، داده‌های مالی موجود در سیستم‌های اطلاعاتی نیز قابل اتکا خواهد بود؛ فراهم بودن اینچنین شرایطی بر رویکرد حسابرسی اتخاذ شده توسط حسابرس تاثیر مستقیم دارد. با توجه به اینکه صورت‌های مالی بر اساس تعدادی پایگاه داده‌ی مربوط به چندین سیستم اطلاعاتی تهیه شده است، لذا محیط کنترلی مرتبط با فرآیند گزارشگری مالی و سیستم‌های اطلاعاتی به عنوان یک مسئله عمده حسابرسی تلقی شده است.	- فرآیند گزارشگری مالی و محیط کنترلی مربوط به آن از جمله محیط کنترلی مربوط به سیستم‌های اطلاعاتی مورد ارزیابی قرار گرفت. - آزمون اثربخشی کنترل‌ها شامل کنترل‌های عمومی مربوط به فناوری اطلاعات انجام گرفت. - رویه‌های حسابرسی شامل ارزیابی خط‌مشی‌های کنترلی مربوط به دسترسی افراد مختلف به سیستم‌های اطلاعاتی بوده است. - روشهای حسابرسی به کارگرفته شده شامل رویه‌ها و روش‌های بنیادی حسابرسی و همچنین بررسی تحلیلی داده‌های مربوط به مانده حساب‌های با اهمیت صورت سود و زیان و صورت وضعیت مالی بوده است.